

بسمه تعالی

سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران

دفتر امور تشکل های کشاورزی

عنوان :

شناسایی ، طبقه بندی و کد گذاری مشاغل بخش کشاورزی

تهیه شده در : گروه آموزش و توانمند سازی تشکل ها

مؤلفان : سید ناصرالدین حسینی ، جواد دادجو

تابستان ۱۳۹۴

مقدمه

هدف از تصویب و ابلاغ آئین نامه نظام صنفی کارهای کشاورزی در هیئت دولت، سازماندهی و ساماندهی تولید کنندگان و بهره برداران بخش کشاورزی در قالب نظام صنفی بود. حاصل اجرای این آئین نامه، انسجام بخشیدن و هماهنگ شدن کشاورزان، امکان دفاع از منافع مشروع حرفه ای و قانونی و صنفی، هویت یافتن مشاغل بخش کشاورزی و زمینه سازی برای حضور بهره برداران بخش کشاورزی در همه مراحل برنامه های توسعه ای (برنامه ریزی، تصمیم گیری، اجراء و نظارت و ارزشیابی) است. به منظور نیل به این اهداف و دستیابی به یک نظام صنفی کارآمد، فعال و پویا در بخش کشاورزی لازم است بسترها و زمینه های لازم فراهم آیند. اولین گام برای این امر، شناسایی و طبقه بندی مشاغل بخش کشاورزی است. تنوع تخصص ها و حرفه ها در جامعه کشاورزی ایران و نبود طبقه بندی اساسی از حیث شغل و حرفه در این جامعه، مانع از ایجاد تعامل و رقابت های گروهی بر حسب طبقات اقتصادی، تخصصی و صنفی می شود. روشن است اگر چنین جامعه ای در موقعیت پیشرفت و پدیداری تخصص ها و صنف های جدید قرار گیرد فاقد ظرفیت های اجتماعی و اقتصادی کافی خواهد بود. بنابراین در استقرار نظام صنفی، شناسایی و طبقه بندی مشاغل بخش کشاورزی ضرورتی اجتناب ناپذیر است. گروه بررسی و تدوین حرف و مشاغل بخش کشاورزی در دفتر تشکل های بخش کشاورزی، با پیروی از طبقه بندی بین المللی مشاغل (طبقه بندی ISIC)، کلیه مشاغل بخش کشاورزی را در هشت زیربخش و نوزده رسته طبقه بندی و فهرست آنها را منتشر کرده است. شاغلان این مشاغل، کشاورز محسوب شده و امکان عضویت در نظام صنفی کشاورزی و در یافت پروانه فعالیت را دارند. زیربخش ها شامل:

- ۱- زیربخش تولیدات دامی (پرورش دام - پرورش طیور - پرورش کرم ابریشم - پرورش زنبور عسل)
- ۲- زیر بخش شیلات و آبزیان (صید، پرورش)،
- ۳- زیربخش منابع طبیعی (جنگل - مرتع - آبخیز - بیابان)،
- ۴- زیربخش تولیدات گیاهی (باغبانی - زراعت - حفظ نباتات)،
- ۵- زیر بخش دامپزشکی، زیربخش صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی (تبدیلی و تکمیلی)،
- ۶- زیر بخش مکانیزاسیون کشاورزی (ماشین آلات، خدمات)،
- ۷- وزیر بخش خدمات الکترونیک.

فرآیند شناسایی ، طبقه بندی و کد گذاری مشاغل

- شناسایی و کد گذاری مشاغل بخش کشاورزی مستلزم طی فرایندی است که از معرفی شغل از طرف مراجع ذیصلاح آغاز شده و تا صدور کد برای شغل مورد نظر تداوم می یابد . خلاصه این فرایند چنین است :
۱. اعلام نیاز از استان ها (نظام صنفی کشاورزی شهرستان - نظام صنفی کشاورزی استان) ؛
 ۲. اعلام نیاز از معاونت ها و سازمان های تخصصی وزارت جهادکشاورزی ؛
- نکته : اعلام نیاز توسط استان یا بخش های تخصصی در قالب فرم های شماره ۱ و ۲ انجام می گیرد (نمونه فرم شماره ۱ و ۲ به پیوست است).
۳. بررسی اولیه در دفتر امور تشکل های کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) ؛
 ۴. بررسی نهایی و اولویت بندی در هسته کارشناسی مشاغل (اعضای هسته : نمایندگان بخش های تخصصی از جمله تولیدات گیاهی ، تولیدات دامی ، سازمان شیلات و آبزیان ، سازمان دامپزشکی ، سازمان جنگلها و مراتع ، سازمان تحقیقات و آموزش و ترویج کشاورزی ، معاونت صنایع و آب خاک ، و نمایندگان دفتر امور تشکل های کشاورزی) ؛
 ۵. کد گذاری بین المللی بر اساس طبقه بندی مشاغل (ISIC) ؛
 ۶. ارسال مشاغل کد گذاری شده به سازمان تعاون روستایی استان ها ؛
 ۷. ارسال مشاغل کدگذاری شده توسط سازمان تعاون روستایی استان ها به تعاون روستایی شهرستان ها و نظام صنفی استان ؛
 ۸. اشتراک گذاری مشاغل کد گذاری شده در وبلاک نظام صنفی کشور ؛

تعاریف مرتبط

شغل (پیشه): یک سری کار یا وظایف که به وسیله یک فرد انجام میشود.

حرفه (رسته): گروهی از مشاغل که وظایف اصلی آنها مشابهت زیادی باهم دارند .

مهارت: توانایی اجرای کار و وظایف یک شغل بخصوص

- سطح مهارت : پیچیدگی و حدود وظایف کار را شامل می شود.

- تخصص مهارت : دانش لازم ، ابزار و ماشین آلات مورد استفاده ،مواد مورد مصرف و نوع کالا یا

خدمات تولید شده را در بر می گیرد.

بسمه تعالی
وزارت جهاد کشاورزی
شناسایی رشته (حرفه) های کشاورزی و منابع طبیعی

الف - بخش : کشاورزی و منابع طبیعی (کد ۰۶)

ب - زیر بخش : □ زراعت و باغداری (کد ۱۱) □ پرورش دام و طیور (کد ۱۲)

□ جنگل داری و منابع طبیعی آب و خاک (کد ۱۴) □ شیلات و آبزیان (کد ۱۵)

□ خدمات فنی و مشاوره ای کشاورزی و منابع طبیعی (کد ۱۳)

پ- رشته ها :

شماره ردیف	نام رشته (حرفه)	کد

توضیح:

شماره ردیف	نام رشته (حرفه)	کد

توضیح:

شماره ردیف	نام رشته (حرفه)	کد

توضیح:

نام و امضا

بسمه تعالی
وزارت جهاد کشاورزی
شناسایی پیشه (شغل) های کشاورزی و منابع طبیعی

۱- بخش : کشاورزی و منابع طبیعی (کد ۰۶)

۲- زیر بخش : زراعت و باغداری (کد ۱۱) پرورش دام و طیور (کد ۱۲)

جنگل داری و منابع طبیعی آب و خاک (کد ۱۴) شیلات و آبزیان (کد ۱۵)

خدمات فنی و مشاوره ای کشاورزی و منابع طبیعی (کد ۱۳)

۳- رسته (حرفه):

۴- نام پیشه (شغل) کد

۵- تعریف پیشه :

۶- عمده ترین فعالیت هایی که در پیشه اجرا می شود :

۷- حداقل شرایط لازم برای احراز پیشه توسط فرد صنفی : (مانند تحصیلات رسمی و مدرک دار ،

تحصیلات غیر رسمی و ترویجی گواهی دار ، تجربه عملی)

۸- حداقل شرایط لازم برای کسب پروانه بهره برداری برای واحد صنفی مربوطه:

نام و امضا

شیوه تکمیل فرم شناسایی رسته (حرفه) ها
(فرم شماره ۱ صنوف کشاورزی)

نخستین وظیفه کارگروه تخصصی شناسایی و استانداردسازی پیشه های کشاورزی ، شناسایی رسته های موجود در زیربخش مربوطه است. بدین منظور فرم شماره ۱ صنوف کشاورزی تهیه و تدوین شده است. در این فرم:

- ۱- در ردیف الف ، بخش مربوطه (کشاورزی و منابع طبیعی) از پیش تعیین شده است.
 - ۲- زیربخش مربوطه با زدن علامت (X) در یکی از مربع های داده شده در ردیف ب ، مشخص شود.
 - ۳- در ردیف پ ، نام رسته های موجود در زیربخش مربوطه آورده شود.
- تذکر ۱: تمامی کدها پس از جمع آوری تمامی فرم ها و پیوست های مربوطه ، توسط هسته مرکزی برنامه ریزی استقرار نظام صنفی کشاورزی ، داده خواهد شد و نیازی به درج کد توسط کارگروه تخصصی مربوطه نمی باشد.
- ۴- برای هر رسته ، یک شماره ردیف (از ۱ تا ...) و یک نام که در مستطیل مربوطه درج می شود ، و یک توضیح اجمالی برای تعیین حد و مرزهای رسته مربوطه ارائه شود.
- تذکر ۲: محدودیتی در تعداد رسته های شناسایی شده وجود ندارد.
- تذکر ۳: در صورت زیاد بودن تعداد رسته ها و یا لزوم درج توضیحات اضافه ، می توان از فرم تکثیر شده خالی و یا پشت صفحه فرم ، استفاده کرد.
- ۵- تمامی فرم های تکمیل شده (و پیوست های احتمالی) باید به امضای مسئول کارگروه تخصصی مربوطه رسیده و به نشانی هسته مرکزی استقرار نظام صنفی کشاورزی ارسال شود.

شیوه تکمیل فرم شناسایی پیشه (شغل) های کشاورزی و منابع طبیعی (فرم شماره ۲ صنوف کشاورزی)

دومین وظیفه کارگروه تخصصی شناسایی و استاندارد سازی پیشه ها کشاورزی ، شناسایی و پیشه ها (پیشه های) موجود در هر حرفه (رسته) از زیر بخش مربوطه می باشد. بدین منظور فرم شماره ۲ صنوف کشاورزی تهیه و تدوین شده است.

در این فرم:

- ۱- در ردیف اول ، بخش مربوطه (کشاورزی و منابع طبیعی) از پیش تعیین شده است.
- ۲- زیر بخش مربوطه با زدن علامت (X) در یکی از مرجع های داده شده در ردیف دوم مشخص شود.
- ۳- در ردیف سوم ، نام رسته یا حرفه ای که قصد شناسایی پیشه های موجود در آن وجود دارد ، نوشته می شود.
- تذکر ۱: نام رسته ها قبلاً توسط کارگروه تخصصی، تعیین و در فرم شماره ۱ صنوف کشاورزی درج شده است.
- ۴- در ردیف چهارم، نام پیشه (شغل) در مستطیل نوشته شود.
- تذکر ۲: تمامی کدها پس از جمع آوری تمامی فرم ها و پیوست های مربوطه ، توسط هسته مرکزی برنامه ریزی استقرار نظام صنفی کشاورزی ، داده خواهد شد و نیازی به درج کد توسط کارگروه تخصصی مربوطه نمی باشد.
- ۵- در ردیف پنجم تعریفی کوتاه و جامع از پیشه مربوطه ارائه شود.
- ۶- از آنجا که هر پیشه از یکسری فعالیت های اصلی تشکیل می شود، در ردیف ۶ عمده ترین وظایف و فعالیت های موجود در پیشه مربوطه نوشته شود.
- ۷- در ردیف هفتم ، حداقل شرایط لازم برای احراز پیشه (شغل) مربوطه نوشته شود. این شرایط می تواند داشتن مدارک تحصیلی، سوابق تجربی ، ویژگی های جسمی یا روانی خاص و مواردی از این قبیل باشد.
- تذکر ۳: درج ویژگی های عمومی مانند تابعیت جمهوری اسلامی، عدم اعتیاد به مواد مخدر، نداشتن سوء پیشینه مؤثر کیفری و مواردی از این قبیل لازم نمی باشد.
- ۸- از آنجا که یکی از وظایف آتی صنوف کشاورزی ، اعطای پروانه کسب و کار به پیشه های بخش کشاورزی خواهد بود، در ردیف ۸ ، حداقل شرایط لازم برای کسب پروانه بهره برداری توسط یک واحد صنفی کشاورزی (مرتبط با پیشه معرفی شده در همان فرم) ، آورده شود.
- تذکر ۴: از آنجا که هر زیر بخش می تواند شامل یک یا تعداد بیشتری پیشه شود، محدودیتی در تعداد پیشه های معرفی شده وجود ندارد ، اما باید توجه کرد که برای هر پیشه باید یک فرم (شماره ۲) مجزا در نظر گرفته شده و موارد درخواستی برای هر پیشه به طور مجزا آورده شود.
- تذکر ۵: دقت شود تا اختلاطی بین پیشه و فعالیت های زیر مجموعه آن صورت نگیرد. به عنوان مثال ، پیشه پرورش گاو شیری ، شامل فعالیت های مثل شیردوشی ، تغذیه ، واکسیناسیون و امثالهم می باشد

که این فعالیت ها ، یک پیشه مجزا ، محسوب نمی گردند. مگر آنکه به تشخیص کارگروه تخصصی قابلیت تفکیک به عنوان یک پیشه مجزا را داشته و شاغلان بتوانند بر اساس آن یک واحد صنفی مستقل تشکیل دهند.

تذکر ۶: شاغل به کسی اطلاق می شود که دارای پروانه بهره برداری ، مالک یا مدیر واحد صنفی باشد. افرادی که در واحد صنفی مربوطه به کار مشغولند ، کارگر محسوب شده و خارج از شمول قانون نظام صنفی بخش کشاورزی می باشند.